

TẦM QUAN TRỌNG PHÁT TRIỂN KỸ NĂNG LÃNH ĐẠO CHO SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC TRÀ VINH

Nguyễn Trọng Lăng
Khoa Sư phạm, Trường Đại học Trà Vinh
Email: ntlang@tvu.edu.vn

Tóm tắt: Nghiên cứu được thực hiện với 244 đối tượng là cán bộ quản lý, giảng viên và sinh viên, sử dụng phương pháp khảo sát bảng hỏi và phân tích thống kê. Kết quả cho thấy sinh viên có nhận thức rất cao về tầm quan trọng của kỹ năng lãnh đạo (ĐTB = 4.49/5) và các mục tiêu phát triển kỹ năng này (ĐTB = 4.45/5). Sinh viên đánh giá kỹ năng lãnh đạo không chỉ là yếu tố hỗ trợ học tập, làm việc hiệu quả mà còn là năng lực cần thiết để thích ứng, truyền cảm hứng, ra quyết định có trách nhiệm và phát triển đạo đức cá nhân. Các khía cạnh được nhấn mạnh gồm: ra quyết định, làm việc nhóm, ứng xử có đạo đức và xây dựng tầm nhìn chiến lược. Bài viết đề xuất phát triển kỹ năng lãnh đạo qua hoạt động học thuật, trải nghiệm và kết nối thực tiễn. Đây là nền tảng quan trọng để hình thành thế hệ sinh viên đáp ứng yêu cầu nguồn nhân lực chất lượng cao trong bối cảnh toàn cầu hóa.

Từ khóa: Kỹ năng lãnh đạo; Phát triển sinh viên; Giáo dục đại học; Năng lực quản lý; Trường Đại học Trà Vinh

THE IMPORTANCE OF DEVELOPING LEADERSHIP SKILLS FOR STUDENTS AT TRA VINH UNIVERSITY

Nguyen Trong Lang
Faculty of Education, Tra Vinh University
Email: ntlang@tvu.edu.vn

Abstract: The study was conducted with 244 participants, including administrators, lecturers, and students, using questionnaire surveys and statistical analysis methods. The results show that students have a very high awareness of the importance of leadership skills (mean score = 4.49/5) and the objectives of developing these skills (mean score = 4.45/5). Students consider leadership skills not only as a factor supporting effective learning and working but also as an essential competence for adaptation, inspiration, responsible decision-making, and ethical development. The emphasized aspects include decision-making, teamwork, ethical behavior, and strategic vision building. The article also proposes the development of leadership skills through academic activities, experiential learning, and practical engagement. This forms a crucial foundation for shaping a generation of students capable of meeting the demands of high-quality human resources in the context of globalization.

Keywords: Leadership skills; Student development; Higher education; Management competence; Tra Vinh University

Nhận bài: 06/06/2025

Phản biện: 05/07/2025

Duyệt đăng: 10/07/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Mục tiêu của giáo dục đại học thể hiện ở Luật số 34/2018/QH14 ngày 19 tháng 11 năm 2018 của Quốc hội sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Giáo dục đại học. “Đào tạo nhân lực, nâng cao dân trí, bồi dưỡng nhân tài; nghiên cứu khoa học, công nghệ tạo ra tri thức, sản phẩm mới, phục vụ yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh và hội nhập quốc tế; Đào tạo người học có phẩm chất chính trị, đạo đức; có kiến thức, kỹ năng thực hành nghề nghiệp, năng lực nghiên cứu và phát triển ứng dụng khoa học và công nghệ tương xứng với trình độ đào tạo; có sức khỏe; có khả năng sáng tạo và trách nhiệm nghề nghiệp, thích nghi với môi trường làm việc; có ý thức phục vụ Nhân dân. Đào tạo trình độ đại học để sinh viên có kiến thức chuyên môn toàn diện, nắm vững nguyên lý, quy luật tự nhiên - xã hội, có kỹ năng thực hành cơ bản, có khả năng làm việc độc lập, sáng tạo và giải quyết những vấn đề thuộc ngành được đào tạo (Luật Giáo dục đại học, 2018).

Phát triển kỹ năng lãnh đạo cho sinh viên có vai trò vô cùng quan trọng trong việc chuẩn bị nguồn nhân lực chất lượng cao cho xã hội. Kỹ năng lãnh đạo giúp sinh viên tự tin đảm nhận các vị trí quản lý, ra quyết định một cách hiệu quả và giải quyết vấn đề một cách sáng tạo.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Phương pháp nghiên cứu

Phương pháp nghiên cứu văn bản tài liệu, điều tra bằng bảng hỏi. Kết quả thu được sẽ xử lý bằng phương pháp xử lý số liệu bằng thống kê toán học, xác định các tần số tuyệt đối (số đếm); Khách thể nghiên cứu 244 các bộ quản lý, giảng viên và sinh viên tại Trường Đại học Trà Vinh.

2.2 Một số khái niệm

Theo Northouse (2022), “Lãnh đạo là một quá trình mà một cá nhân tác động đến một nhóm để đạt được mục tiêu chung, vì vậy phát triển kỹ năng lãnh đạo cho sinh viên cần nhấn mạnh đến cả khả năng tác động tích cực đến người khác lẫn năng

lực thích ứng trong môi trường thay đổi”.

Theo Roberts “Phát triển kỹ năng lãnh đạo không chỉ gắn liền với chương trình đào tạo, mà còn đòi hỏi sự tham gia vào các hoạt động ngoại khóa, dịch vụ cộng đồng, các chương trình học tập dựa trên trải nghiệm và các mối quan hệ cố vấn, từ đó giúp sinh viên trưởng thành toàn diện cả về mặt cá nhân lẫn chuyên môn” (Roberts, 2008).

Theo Vũ Dũng cho rằng: “Lãnh đạo là sự ảnh hưởng xã hội, là hoạt động có mục đích trong một tổ chức, là sự tác động hợp pháp đến những người khác nhằm thực hiện những mục đích đã định” (Vũ Dũng, 2017, tr.51).

2.3 Nhận thức về tầm quan trọng của phát triển kỹ năng lãnh đạo cho sinh viên

Kết quả khảo sát về tầm quan trọng của việc phát triển kỹ năng lãnh đạo đối với sinh viên cho thấy một sự đồng thuận mạnh mẽ từ phía sinh viên về mức độ quan trọng của kỹ năng này trong quá trình học tập và phát triển cá nhân. Điểm trung bình chung (ĐTB) của các câu hỏi về tầm quan trọng đạt 4.49 trên thang điểm 5, cho thấy sự đánh giá cao và sự nhận thức sâu sắc của sinh viên về vai trò thiết yếu của kỹ năng lãnh đạo trong quá trình trưởng thành. Độ lệch chuẩn (ĐLC) trung bình là 0.561, phản ánh sự đồng đều trong các phản hồi, cho thấy ít sự phân tán trong các quan điểm của sinh viên về vấn đề này.

Câu hỏi “Phát triển kỹ năng lãnh đạo là cần thiết cho sinh viên trong quá trình học tập và trưởng thành” đạt ĐTB = 4.50 và ĐLC = 0.517, cho thấy một sự đồng thuận mạnh mẽ về sự cần thiết của kỹ năng lãnh đạo trong quá trình học tập và trưởng thành của sinh viên. Điều này cho thấy sinh viên nhận thức rõ ràng kỹ năng lãnh đạo không chỉ quan trọng trong công việc mà còn là yếu tố quan trọng giúp họ hoàn thiện bản thân, từ đó định hướng sự nghiệp tương lai.

Các mục tiêu khác cũng nhận được sự đánh giá rất cao, như “Kỹ năng lãnh đạo giúp sinh viên tự chủ hơn trong việc ra quyết định và hành động” (ĐTB = 4.51, ĐLC = 0.525) và “Lãnh đạo không chỉ là quyền lực mà là khả năng tạo ảnh hưởng tích cực đến người khác” (ĐTB = 4.49, ĐLC = 0.563). Kết quả này cho thấy sinh viên không chỉ nhận thức về quyền lực trong lãnh đạo mà còn chú trọng đến khả năng tạo ảnh hưởng tích cực và tự chủ trong việc ra quyết định, một yếu tố quan trọng trong việc xây dựng phong cách lãnh đạo bền vững.

Ngoài ra, “Kỹ năng lãnh đạo giúp sinh viên hiểu rõ bản thân và xác định được giá trị cá nhân”

(ĐTB = 4.50, ĐLC = 0.584) cũng là một mục tiêu quan trọng. Điều này phản ánh rằng sinh viên không chỉ phát triển kỹ năng lãnh đạo để đáp ứng yêu cầu công việc mà còn để phát triển bản thân, nhận diện giá trị cá nhân và tạo dựng một bản sắc lãnh đạo rõ ràng. Mục tiêu này cũng cho thấy sự kết nối giữa kỹ năng lãnh đạo và sự phát triển cá nhân, giúp sinh viên trưởng thành toàn diện trong cả đời sống cá nhân và sự nghiệp.

Kết quả khảo sát cũng chỉ ra rằng sinh viên đánh giá cao vai trò của việc tham gia các hoạt động giúp phát triển kỹ năng lãnh đạo. Câu hỏi “Sinh viên cần được tạo điều kiện tham gia hoạt động giúp phát triển kỹ năng lãnh đạo” có ĐTB = 4.48 và ĐLC = 0.540, cho thấy sinh viên nhận thức rõ ràng về nhu cầu được hỗ trợ và tạo cơ hội để phát triển kỹ năng lãnh đạo qua các hoạt động thực tế. Điều này phản ánh tầm quan trọng của việc cung cấp môi trường học tập và hoạt động thực tiễn để sinh viên có thể trải nghiệm và cải thiện kỹ năng lãnh đạo của mình.

Một mục tiêu quan trọng khác là “Hiểu biết về kỹ năng lãnh đạo giúp sinh viên ứng xử có đạo đức và trách nhiệm trong xã hội” (ĐTB = 4.50, ĐLC = 0.591), nhấn mạnh rằng lãnh đạo không chỉ là kỹ năng cá nhân mà còn liên quan đến việc nâng cao trách nhiệm xã hội và đạo đức trong hành xử. Điều này chứng tỏ sinh viên nhận thức rằng một lãnh đạo tốt không chỉ cần có năng lực chuyên môn mà còn phải gắn liền với trách nhiệm và đạo đức trong xã hội.

Nhìn chung, kết quả khảo sát cho thấy sinh viên đánh giá rất cao tầm quan trọng của việc phát triển kỹ năng lãnh đạo trong suốt quá trình học tập và trưởng thành. Các kỹ năng lãnh đạo không chỉ giúp sinh viên phát triển năng lực cá nhân, tự chủ trong ra quyết định, mà còn nâng cao khả năng giao tiếp, làm việc nhóm và trách nhiệm xã hội. Đây là những yếu tố quan trọng giúp sinh viên chuẩn bị tốt cho những thử thách trong sự nghiệp và cuộc sống sau này.

2.4. Thực trạng mục tiêu phát triển kỹ năng lãnh đạo cho sinh viên

Kết quả khảo sát về các mục tiêu phát triển kỹ năng lãnh đạo đối với sinh viên cho thấy sự đồng thuận cao về tầm quan trọng của việc giáo dục và phát triển kỹ năng lãnh đạo trong môi trường học thuật. Điểm trung bình chung (ĐTB) của các mục tiêu đạt 4.45 trên thang điểm 5, phản ánh sự đánh giá tích cực và sự đồng thuận mạnh mẽ từ phía sinh viên về các mục tiêu này. Độ lệch chuẩn (ĐLC) trung bình là 0.602, chỉ ra mức độ đồng

đều trong các phản hồi của sinh viên, cho thấy ít sự phân tán trong ý kiến của họ về các mục tiêu của giáo dục kỹ năng lãnh đạo.

Trong đó, mục tiêu “Trung thực và công bằng là những mục tiêu quan trọng trong giáo dục kỹ năng lãnh đạo cho sinh viên” nhận được điểm đánh giá cao nhất với ĐTB là 4.52 và ĐLC 0.570. Điều này chỉ ra rằng sinh viên rất coi trọng các giá trị đạo đức trong quá trình phát triển kỹ năng lãnh đạo. Mục tiêu này thể hiện sự đồng thuận về việc giáo dục kỹ năng lãnh đạo không chỉ là về việc rèn luyện các năng lực chuyên môn mà còn phải kết hợp với các yếu tố đạo đức và công bằng trong lãnh đạo.

Các mục tiêu khác như “Lãnh đạo hiệu quả đòi hỏi khả năng thích nghi với thay đổi và điều chỉnh kế hoạch phù hợp với hoàn cảnh” (ĐTB = 4.48) và “Phát triển kỹ năng lãnh đạo giúp sinh viên biết cách đặt mục tiêu cụ thể và kiên trì theo đuổi để hoàn thành” (ĐTB = 4.42) đều được sinh viên đánh giá cao, phản ánh tầm quan trọng của sự linh hoạt và khả năng thích ứng trong lãnh đạo, điều này là cần thiết trong môi trường thay đổi nhanh chóng như hiện nay. Hơn nữa, mục tiêu “Sinh viên cần phát triển khả năng kết nối và làm việc hiệu quả với người khác để trở thành nhà lãnh đạo tốt” (ĐTB = 4.45) cũng được đồng tình mạnh mẽ, nhấn mạnh vai trò quan trọng của kỹ năng giao tiếp và hợp tác trong lãnh đạo.

Mặc dù tất cả các mục tiêu đều nhận được sự đồng tình mạnh mẽ, có thể nhận thấy rằng các mục tiêu liên quan đến tư duy chiến lược, khả năng truyền cảm hứng và tinh thần trách nhiệm trong lãnh đạo, như trong các mục tiêu “Giáo dục kỹ năng lãnh đạo nên hướng đến việc xây dựng tư

duy chiến lược, đạo đức và tinh thần trách nhiệm” (ĐTB = 4.44) và “Một mục tiêu quan trọng của kỹ năng lãnh đạo là khả năng truyền cảm hứng và dẫn dắt người khác đạt được mục tiêu” (ĐTB = 4.47), đều có điểm số rất cao, chứng tỏ sự nhận thức sâu sắc của sinh viên về tầm quan trọng của việc lãnh đạo không chỉ thông qua quyền lực mà còn qua khả năng tạo ảnh hưởng tích cực lên người khác.

Nhìn chung, kết quả khảo sát cho thấy rằng sinh viên rất chú trọng đến các yếu tố đạo đức, chiến lược và khả năng thích nghi trong lãnh đạo. Việc giáo dục kỹ năng lãnh đạo cho sinh viên không chỉ giới hạn ở việc phát triển các năng lực chuyên môn mà còn phải xây dựng một nền tảng đạo đức vững chắc và khả năng truyền cảm hứng mạnh mẽ để dẫn dắt người khác hướng tới mục tiêu chung. Giúp các sinh viên không chỉ trở thành những lãnh đạo hiệu quả mà còn có trách nhiệm với cộng đồng và tổ chức mà họ tham gia.

III. KẾT LUẬN

Nghiên cứu cho thấy kỹ năng lãnh đạo giữ vai trò then chốt trong quá trình phát triển toàn diện của sinh viên, không chỉ ở khía cạnh học thuật mà còn ở đạo đức và năng lực nghề nghiệp. Việc giáo dục kỹ năng lãnh đạo nên được tích hợp trong chương trình đào tạo và tạo điều kiện qua các hoạt động ngoại khóa, thực tiễn xã hội và môi trường học tập linh hoạt. Điều này giúp sinh viên hình thành bản sắc lãnh đạo, tăng khả năng thích ứng và truyền cảm hứng tích cực trong xã hội. Trường Đại học Trà Vinh cần tiếp tục thúc đẩy các chương trình phát triển lãnh đạo để đào tạo nguồn nhân lực có trách nhiệm, tư duy chiến lược và năng lực lãnh đạo hiệu quả cho xã hội hiện đại.

Lời cảm ơn: Kết quả nghiên cứu được tài trợ bởi Trường Đại học Trà Vinh thông qua Hợp đồng số: 51/2024/HĐ. HĐKH &ĐT-DHTV.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Vũ Dũng (2017), *Giáo trình Tâm lý học quản lý*. NXB Đại học Sư phạm, Hà Nội, tr.51.
2. Quốc Hội. (2018). *Luật Giáo dục đại học*. Hà Nội: Văn phòng Quốc hội.
3. Northouse, P. G. (2022). *Leadership: Theory and Practice (9th ed.)*. SAGE Publications.
4. Roberts, D. C. (2008). *Student leadership development: A functional approach*. In S. R. Komives, J. Dugan, J. Owen, C. Slack, & W. Wagner (Eds.), *Handbook for student leadership development (pp. 103–116)*. Jossey-Bass.
5. John C. Maxwell. “*Phát triển kỹ năng lãnh đạo: Developing the leader within you*. Nhà xuất bản Lao động xã hội 2012”